

Nieuwsbrief SR Updates - Nummer 38, 2015

Nummer 38, 2015

Redactie: prof. mr. J.S. Nan en mr. C.L. van der Vis.

INHOUDSOPGAVE

Hoge Raad

- [Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2015:3320](#) 17-11-2015
- [Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2015:3322](#) 17-11-2015
- [Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2015:3325](#) 17-11-2015
- [Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2015:3264](#) 10-11-2015
- [Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2015:3263](#) 10-11-2015
- [Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2015:3247](#) 10-11-2015
- [Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2015:3253](#) 10-11-2015
- [Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2015:3261](#) 10-11-2015
- [Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2015:3250](#) 10-11-2015
- [Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2015:3252](#) 10-11-2015
- [Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2015:3272](#) 10-11-2015
- [Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2015:3269](#) 10-11-2015
- [Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2015:3258](#) 10-11-2015
- [Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2015:3257](#) 10-11-2015
- [Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2015:3266](#) 10-11-2015
- [Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2015:3268](#) 10-11-2015
- [Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2015:3246](#) 10-11-2015
- [Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2015:3249](#) 10-11-2015
- [Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2015:3248](#) 10-11-2015
- [Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2015:3255](#) 10-11-2015
- [Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2015:3260](#) 10-11-2015

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2015:3259](#) 10-11-2015

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2015:3256](#) 10-11-2015

RECHTSPRAAK

Beroep niet-ontvankelijk, klagster moet zich tot de burgerlijke rechter wenden.

Het cassatieberoep is gericht tegen een beschikking van de Rechtbank Overijssel, zittingsplaats Almelo, van 22 januari 2014 waarbij een klaagschrift van de klagster strekkende tot teruggave aan haar van een aantal – in het kader van een rechtshulpverzoek van de Bondsrepubliek Duitsland – conservatoir inbeslaggenomen goederen ongegrond is verklaard.

Het betreft hier goederen waarop naar aanleiding van een rechtshulpverzoek van de Duitse autoriteiten door het Openbaar Ministerie conservatoir beslag is gelegd. De Duitse autoriteiten hebben een rechtshulpverzoek gedaan ten behoeve van de tenuitvoerlegging van een in Duitsland gewezen rechterlijke beslissing waarbij – kort gezegd – de voormalige echtgenoot van de klagster, [betrokkene], is veroordeeld tot betaling van een geldbedrag ter ontneming van wederrechtelijk verkregen voordeel. Het Duitse Openbaar Ministerie stelt zich op het standpunt dat deze goederen mede aan de klagster toebehoren. Bij de stukken van het geding bevindt zich een uitspraak van de Rechtbank Overijssel, zittingsplaats Almelo, van 15 januari 2014 waarin de tenuitvoerlegging van deze Duitse rechterlijke beslissing toelaatbaar is verklaard.

Uit door de advocaat-generaal ingewonnen inlichtingen blijkt dat tegen deze uitspraak van de rechtbank geen cassatieberoep is ingesteld. Daarmee is de beslissing tot tenuitvoerlegging van de Duitse uitspraak betreffende de ontneming van wederrechtelijk verkregen voordeel ten laste van [betrokkene] onherroepelijk geworden en kon op dat moment worden aangevangen met de tenuitvoerlegging van de Duitse ontnemingsvordering.

Het verhaal op de in het beklag bedoelde voorwerpen vindt op grond van artikel 574 lid 1 Sv plaats op de wijze voorzien in het Wetboek van Burgerlijke Rechtsvordering. Voorts houdt het derde lid van dit wetsartikel in dat ten aanzien van derden die geheel of gedeeltelijk recht menen te hebben op de inbeslaggenomen voorwerpen eveneens de bepalingen van het Wetboek van Burgerlijke Rechtsvordering van toepassing zijn. Dit betekent dat de klagster geen belang meer heeft bij het beroep tegen de beschikking van de Rechtbank Overijssel, zittingsplaats Almelo, van 22 januari 2014 waarin haar beklag ongegrond is verklaard. De

klaagster zal zich op grond van artikel 574 lid 3 Sv ten aanzien van de in het klaagschrift bedoelde goederen moeten wenden tot de burgerlijke rechter.

De klaagster dient daarom in het beroep niet-ontvankelijk te worden verklaard.

De Hoge Raad verklaart de klaagster niet-ontvankelijk in het beroep.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 10-11-2015

ECLI: ECLI:NL:HR:2015:3260

Zaaknummer: 14/01139

Rechters: A.J.A. van Dorst, H.A.G. Splinter-van Kan en Y. Buruma

Advocaten: V.P.J. Tuma

Wetsartikelen: 94a Sv en 574 Sv

RECHTSPRAAK

Artikel 282a lid 1 Sr verhoudt zich ten opzichte van artikel 282 lid 1 Sr niet als een bijzondere tot een algemene strafbepaling.

Het middel klaagt dat het hof, gelet op de verhouding tussen artikel 282 Sr en artikel 282a Sr, de grondslag van de tenlastelegging wat betreft het onder 2 tenlastegelegde heeft verlaten.

Het middel berust op de opvatting dat artikel 282a lid 1 Sr zich ten opzichte van artikel 282 lid 1 Sr verhoudt als een bijzondere tot een algemene strafbepaling in die zin dat in een geval als het onderhavige uitsluitend eerstgenoemde bepaling mag worden toegepast. Die opvatting is onjuist, zodat het middel faalt.

De Hoge Raad verwerpt het beroep.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 10-11-2015

ECLI: ECLI:NL:HR:2015:3256

Zaaknummer: 14/04310

Rechters: A.J.A. van Dorst, J. de Hullu en A.L.J. van Strien

Advocaten: M.L.M. van der Voet

Wetsartikelen: 282 Sr en 282a Sr

RECHTSPRAAK

Overschrijding redelijke termijn in feitelijke aanleg.

Het middel klaagt over het oordeel van het hof dat in een ontnemingszaak als de onderhavige, waarin de redelijke termijn is overschreden, de enkele constatering van die overschrijding het passende rechtsgevolg is van die overschrijding.

Op de gronden die zijn vermeld in de conclusie van de advocaat-generaal onder 12 en 13 is het middel terecht voorgesteld.

De Hoge Raad zal de zaak om doelmatigheidsredenen zelf afdoen. In cassatie wordt ervan uitgegaan dat de termijn van berechting als bedoeld in artikel 6 lid 1 EVRM in eerste aanleg is overschreden. Dit moet leiden tot vermindering van de aan de betrokkene opgelegde betalingsverplichting van € 4.000. De Hoge Raad zal die betalingsverplichting verminderen met € 400.

De Hoge Raad vernietigt de bestreden uitspraak, maar uitsluitend wat betreft de hoogte van de opgelegde betalingsverplichting ter ontneming van het wederrechtelijk verkregen voordeel, vermindert het te betalen bedrag in die zin dat de hoogte daarvan € 3.600 bedraagt en verwerpt het beroep voor het overige.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 10-11-2015

ECLI: ECLI:NL:HR:2015:3268

Zaaknummer: 14/02984

Rechters: W.A.M. van Schendel, B.C. de Savornin Lohman en H.A.G. Splinter-van Kan

Advocaten: P.M. Rombouts

Wetsartikelen: 6 EVRM

RECHTSPRAAK

Gegronde aanvragen tot herziening na persoonsverwisseling.

De politierechter heeft de aanvraagster in de zaak met parketnummer 13/017723-11 ter zake van ‘verduistering’ veroordeeld tot een taakstraf van dertig uren, subsidiair vijftien dagen hechtenis, en in de zaak met parketnummers 13/664053-11, 13/850342-11 en 13/850452-11 ter zake van ‘diefstal door twee of meer verenigde personen’, ‘diefstal’ en ‘diefstal’ veroordeeld tot een taakstraf van veertig uren, subsidiair twintig dagen hechtenis.

De aanvragen tot herziening zijn aan dit arrest gehecht en maken daarvan deel uit.

De aanvragen berusten op de stelling dat sprake is van een gegeven als bedoeld in artikel 457 lid 1 aanhef en onder c Sv. In de aanvragen wordt daartoe aangevoerd dat sprake is van een persoonsverwisseling.

Als grondslag voor een herziening kan, voor zover hier van belang, krachtens artikel 457 lid 1 aanhef en onder c Sv slechts dienen een door bescheiden gestaafd gegeven dat bij het onderzoek op de terechtzitting aan de rechter niet bekend was en dat het ernstige vermoeden wekt dat indien dit gegeven bekend zou zijn geweest, het onderzoek van de zaak zou hebben geleid hetzij tot een vrijspraak van de gewezen verdachte, hetzij tot een ontslag van alle rechtsvervolging, hetzij tot de niet-ontvankelijkverklaring van het Openbaar Ministerie, hetzij tot de toepassing van een minder zware strafbepaling.

Hetgeen door de advocaat-generaal in zijn conclusie is vermeld, geeft steun aan de stelling waarop de aanvragen berusten, te weten dat in de zaken die hebben geleid tot de uitspraken waarvan herziening is gevraagd, sprake is geweest van een persoonsverwisseling.

Een en ander levert het ernstig vermoeden op dat de politierechters, waren deze hiermee bekend geweest, de aanvraagster van het haar tenlastegelegde zouden hebben vrijgesproken.

De Hoge Raad verklaart de aanvragen tot herziening gegrond, beveelt voor zover nodig de opschorting of schorsing van de tenuitvoerlegging van voormelde vonnissen van de politierechter en verwijst de zaken naar het Gerechtshof Den Haag, opdat de zaken op de voet van artikel 472 lid 2 Sv opnieuw zullen worden berecht en afgedaan.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 10-11-2015

ECLI: ECLI:NL:HR:2015:3246

Zaaknummer: 15/00463 15/00464

Rechters: A.J.A. van Dorst, J.P. Balkema en J.W. IJssink

Advocaten: B.P. de Boer

Wetsartikelen: 457 Sv

RECHTSPRAAK

Strafvermindering wegens overschrijding van de inzendtermijn.

Het middel klaagt dat de redelijke termijn als bedoeld in artikel 6 lid 1 EVRM in de cassatiefase is overschreden omdat de stukken te laat door het hof zijn ingezonden.

Het middel is gegrond. Dit moet leiden tot vermindering van de aan de verdachte opgelegde gevangenisstraf van achttien maanden, waarvan zes maanden voorwaardelijk met een proeftijd van twee jaren.

De Hoge Raad vernietigt de bestreden uitspraak, maar uitsluitend wat betreft de duur van de opgelegde gevangenisstraf, vermindert deze in die zin dat deze zeventien maanden en een week, waarvan zes maanden voorwaardelijk met een proeftijd van twee jaren, belooft en verwerpt het beroep voor het overige.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 10-11-2015

ECLI: ECLI:NL:HR:2015:3266

Zaaknummer: 14/02004

Rechters: B.C. de Savornin Lohman, J. de Hullu en H.A.G. Splinter-van Kan

Advocaten: J.C. Oudijk

Wetsartikelen: 6 EVRM

RECHTSPRAAK

Profijtontneming: motivering wederrechtelijk verkregen voordeel.

De middelen, die zich lenen voor gezamenlijke bespreking, klagen dat de schatting van het wederrechtelijk verkregen voordeel voor zover het de zaaksdossiers 11 en 12 betreft ontoereikend is gemotiveerd.

Bij de beoordeling van de middelen dient het volgende te worden vooropgesteld.

(i) Krachtens artikel 511f Sv kan de schatting van het op geld waardeerbare wederrechtelijk verkregen voordeel slechts worden ontleend aan wettige bewijsmiddelen.

Ingevolge artikel 511e lid 1 Sv (in eerste aanleg) en artikel 511g lid 2 Sv (in hoger beroep) is op de uitspraak op een vordering tot ontneming van wederrechtelijk verkregen voordeel artikel 359 lid 3 Sv van overeenkomstige toepassing. Dat betekent dat die uitspraak de bewijsmiddelen moet vermelden waaraan de schatting van het wederrechtelijk verkregen voordeel is ontleend met weergave van de inhoud daarvan, voor zover bevattende de voor die schatting redengevende feiten en omstandigheden.

(ii) Als wettig bewijsmiddel zal veelal een (in het kader van een strafrechtelijk financieel onderzoek opgesteld) financieel rapport in het geding zijn gebracht met een beredeneerde, al dan niet door de methode van vermogensvergelijking verkregen, begroting van het bedrag waarop het wederrechtelijk verkregen voordeel kan worden geschat. Een dergelijk rapport is doorgaans zo ingericht dat daarin onder verwijzing naar of samenvatting van aan de inhoud van andere wettige bewijsmiddelen ontleende gegevens gevolgtrekkingen worden gemaakt omtrent de verschillende posten die door de opsteller(s) van het rapport aan het totale wederrechtelijk voordeel ten grondslag worden gelegd.

In beginsel staat geen rechtsregel eraan in de weg om de schatting van het wederrechtelijk verkregen voordeel uitsluitend op de inhoud van een financieel rapport als zojuist bedoeld te doen berusten.

(iii) Indien en voor zover een in het financieel rapport gemaakte gevolgtrekking is ontleend aan de inhoud van één of meer wettige, voldoende nauwkeurig in dat rapport aangeduide

bewijsmiddelen en die gevolgtrekking – blijkens vaststelling door de rechter – door of namens de betrokkene niet of onvoldoende gemotiveerd is betwist, kan de rechter bij de opgave van de bewijsmiddelen waaraan de schatting van het wederrechtelijk verkregen voordeel is ontleend volstaan met de vermelding van (het onderdeel van) het financieel rapport als bewijsmiddel waaraan de schatting (in zoverre) is ontleend en het weergeven van die gevolgtrekking uit het rapport.

(iv) Indien door of namens de betrokkene zo een gevolgtrekking wel voldoende gemotiveerd is betwist, dienen aan de motivering van de schatting van het wederrechtelijk verkregen voordeel nadere eisen te worden gesteld. In dat geval zal de rechter in zijn overwegingen met betrekking tot die schatting moeten motiveren op grond waarvan hij ondanks hetgeen door of namens de betrokkene tegen die gevolgtrekking en de onderliggende feiten en omstandigheden is aangevoerd, die gevolgtrekking aanvaardt. Indien de rechter de aan het financieel rapport of aan andere wettige bewijsmiddelen ontleende feiten en omstandigheden, die hij bij zijn oordeel daaromtrent betreft en die redengevend zijn voor de schatting van het wederrechtelijk verkregen voordeel, in de overwegingen (samengevat) weergeeft onder nauwkeurige vermelding van de vindplaatsen daarvan, is aan de uit artikel 359 lid 3 Sv voortvloeiende verplichting voldaan (vgl. HR 26 maart 2013, ECLI:NL:HR:2013:BV9087, *NJ* 2013/544).

Het hof heeft in de bestreden uitspraak volstaan met een verwijzing naar bewijsmiddelen, waaronder het als bewijsmiddel 2 opgenomen financieel rapport met de daarin met betrekking tot de zaaksdossiers 11 en 12 bereikte gevolgtrekkingen. Gelet op het hiervoor weergegeven namens de betrokkene gevoerde verweer in beide zaaksdossiers voldoet de bestreden uitspraak evenwel niet aan de motiveringseisen als onder 2.5 vooropgesteld. De bestreden uitspraak is in zoverre dan ook ontoereikend gemotiveerd.

De middelen slagen.

Het middel klaagt dat het hof een gevoerd verweer omtrent een bij de bepaling van het wederrechtelijk verkregen voordeel in aftrek te brengen bedrag van € 101.744,63 ontoereikend gemotiveerd heeft verworpen.

Ten processe is aangevoerd dat het bedrag van € 101.744,63 reeds is overgemaakt naar de rekening van de Vereniging van Eigenaren en dus niet meer behoort te worden betrokken bij de bepaling van het wederrechtelijk verkregen voordeel. Het hof heeft dat verweer verworpen op de gronden als hiervoor weergegeven.

In de schriftuur en de conclusie van de advocaat-generaal onder 3.2 is de volgende passage opgenomen uit het Ontnemingsrapport (p. 6):

‘Op een banktegoed, groot € 101.744,63 op naam van [E] BV bij de ABN Amro bank, rekeningnummer: [001] is beslag gelegd. Door de Vereniging van Eigenaren (VvE) [B] werd tevens op dit banktegoed beslag gelegd. Deze VvE kreeg vervolgens een executoriale titel op dit beslag. In overleg met BOOM heeft Justitie zich in deze teruggetrokken.’

In het licht hiervan schiet de motivering van de verwerping van het gevoerde verweer tekort.

Het middel is terecht voorgesteld.

Het middel klaagt over het oordeel van het hof dat in de onderhavige zaak geen sprake is van overschrijding van de redelijke termijn.

Het hof heeft geoordeeld dat in de onderhavige zaak geen sprake is van overschrijding van de redelijke termijn. Dat oordeel heeft het hof doen berusten op de opvatting dat ‘het moment van grootschalige beslaglegging als begin van de redelijke termijn dient te worden aangemerkt’ geen steun vindt in het recht, welk oordeel gelet op hetgeen onder 4.3 is vooropgesteld in zijn algemeenheid onjuist is. Daarom is het oordeel dat in de onderhavige zaak geen sprake is van overschrijding van de redelijke termijn niet zonder meer begrijpelijk.

Het middel klaagt daarover terecht.

De Hoge Raad vernietigt de bestreden uitspraak en wijst de zaak terug naar het Gerechtshof Arnhem-Leeuwarden, zittingsplaats Arnhem, opdat de zaak op het bestaande hoger beroep opnieuw wordt berecht en afgedaan.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 10-11-2015

ECLI: ECLI:NL:HR:2015:3255

Zaaknummer: 14/03737

Rechters: W.A.M. van Schendel, B.C. de Savornin Lohman en H.A.G. Splinter-van Kan

Advocaten: B.P. de Boer

Wetsartikelen: 36e Sr

RECHTSPRAAK

Onvoldoende belang bij cassatie na slagende klacht medeplegen.

Het middel klaagt dat de bewezenverklaring van het onder 2 en onder 3 tenlastegelegde telkens ten aanzien van het medeplegen ontoereikend is gemotiveerd.

Aangezien de bewezenverklaring van het onder 2 en het onder 3 tenlastegelegde, telkens voor zover inhoudende dat de verdachte heeft gehandeld tezamen en in vereniging met een ander, niet zonder meer uit de bewijsvoering kan worden afgeleid, is de bewezenverklaring in zoverre niet naar de eis der wet met redenen omkleed. Dat behoeft evenwel niet tot cassatie te leiden, nu de verdachte onvoldoende rechtens te respecteren belang heeft bij vernietiging van de bestreden uitspraak op deze punten. Naast het wettelijk strafmaximum, dat niet mede wordt bepaald door het antwoord op de vraag of het feit in vereniging wordt gepleegd, en de door het hof opgelegde straf en de motivering daarvan, neemt de Hoge Raad daarbij in aanmerking dat in cassatie onbestreden is dat het de verdachte is geweest die de daadwerkelijke uitvoeringshandelingen van het onder 2 bewezenverklaarde heeft verricht, alsmede dat de verdachte het wapen en de munitie zoals onder 3 bewezenverklaard voorhanden heeft gehad.

Het middel klaagt dat het hof ten onrechte heeft beslist dat de aan de benadeelde partijen toegewezen bedragen aan schadevergoeding vermeerderd worden met de wettelijke rente.

De zich bij de aan de Hoge Raad toegezonden stukken bevindende voegingsformulieren van de benadeelde partijen houden geen opgave in van de wettelijke rente. Ook uit de processen-verbaal van de terechtzittingen in eerste aanleg blijkt niet dat de benadeelde partijen aldaar – alsnog – wettelijke rente hebben gevorderd. In cassatie moet het daarom ervoor worden gehouden dat door de benadeelde partijen in eerste aanleg niet op de door de bij de wet voorgeschreven wijze wettelijke rente is gevorderd. In aanmerking genomen dat een benadeelde partij haar vordering in hoger beroep niet kan vermeederen, ook niet met de wettelijke rente (vgl. HR 11 januari 2000, ECLI:NL:HR:2000:AA4262), heeft het hof ten onrechte beslist dat die rente vergoed moet worden.

Het middel is terecht voorgesteld.

De Hoge Raad vernietigt de bestreden uitspraak, maar uitsluitend voor zover het hof heeft beslist dat wettelijke rente vergoed moet worden over de toegewezen bedragen van de vorderingen van de benadeelde partijen en verwerpt het beroep voor het overige.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 10-11-2015

ECLI: ECLI:NL:HR:2015:3259

Zaaknummer: 14/04659

Rechters: W.A.M. van Schendel, B.C. de Savornin Lohman en Y. Buruma

Advocaten: B.P. de Boer

Wetsartikelen: 47 Sr en 287 Sr

RECHTSPRAAK

De opvatting dat een op de voet van artikel 257f lid 3 Sv jo. artikel 313 Sv voorgestelde wijziging tenlastelegging in een zaak waarin aanvankelijk een strafbeschikking is uitgevaardigd, beperkt dient te blijven tot wijzigingen van ondergeschikte aard dan wel redactionele aard, vindt geen steun in het recht.

Het middel komt onder meer op tegen het oordeel van het hof dat de door de politierechter toegewezen vordering van de officier van justitie tot wijziging van de tenlastelegging toelaatbaar is.

Het onder 2.2.2 weergegeven oordeel van het hof geeft – gelet op de weergegeven wettelijke bepalingen en wetsgeschiedenis – niet blijk van een onjuiste rechtsopvatting. De aan het middel ten grondslag liggende opvatting dat een op de voet van artikel 257f lid 3 Sv in verbinding met artikel 313 Sv voorgestelde wijziging van de tenlastelegging in een zaak waarin aanvankelijk een strafbeschikking is uitgevaardigd beperkt dient te blijven tot wijzigingen van ondergeschikte dan wel redactionele aard, vindt geen steun in het recht, nu ook in dat verband immers bepalend is of de grenzen van artikel 68 Sr in acht zijn genomen.

In zoverre faalt het middel.

De Hoge Raad verwerpt het beroep.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 10-11-2015

ECLI: ECLI:NL:HR:2015:3249

Zaaknummer: 14/02961

Rechters: A.J.A. van Dorst, E.S.G.N.A.I. van de Griend en A.L.J. van Strien

Advocaten: G.A. Jansen en Th.O.M. Dieben

Wetsartikelen: 313 Sv, 257f Sv en 68 Sr

RECHTSPRAAK

Falende bewijsklacht in voorraad hebben valse, vervalste of wederrechtelijk vervaardigde merken.

Het middel klaagt dat de bewezenverklaring ontoereikend is gemotiveerd omdat uit de gebezigde bewijsmiddelen niet kan volgen dat de verdachte valse, vervalste of wederrechtelijk vervaardigde merken in voorraad heeft gehad, nu deze merken echt zijn.

Gelet hierop kan ook van valse, vervalste of wederrechtelijk vervaardigde merken in de zin van artikel 337 lid 1 onder a Sr worden gesproken indien de merken echt zijn doch zijn aangebracht op goederen waarvoor zij niet bestemd zijn. De andersluidende opvatting van het middel is dan ook onjuist.

Het middel faalt.

De Hoge Raad verwerpt het beroep.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 10-11-2015

ECLI: ECLI:NL:HR:2015:3248

Zaaknummer: 14/01491

Rechters: W.A.M. van Schendel, B.C. de Savornin Lohman en H.A.G. Splinter-van Kan

Advocaten: R.J. Baumgardt

Wetsartikelen: 337 Sr

RECHTSPRAAK

Het oordeel dat de inhoud van het rapport berekening wederrechtelijk verkregen voordeel niet door verdachte is betwist, is niet zonder meer begrijpelijk.

Het middel klaagt dat de schatting van het wederrechtelijk verkregen voordeel ontoereikend is gemotiveerd.

In het arrest HR 26 maart 2013, ECLI:NL:HR:2013:BV9087, NJ 2013/544, is het volgende overwogen en beslist.

(i) Krachtens artikel 511f Sv kan de schatting van het op geld waardeerbare wederrechtelijk verkregen voordeel slechts worden ontleend aan wettige bewijsmiddelen. Ingevolge artikel 511e lid 1 Sv (in eerste aanleg) en artikel 511g lid 2 Sv (in hoger beroep) is op de uitspraak op een vordering tot ontneming van wederrechtelijk verkregen voordeel artikel 359 lid 3 Sv van overeenkomstige toepassing. Dat betekent dat die uitspraak de bewijsmiddelen moet vermelden waaraan de schatting van het wederrechtelijk verkregen voordeel is ontleend met weergave van de inhoud daarvan, voor zover bevattende de voor die schatting redengevende feiten en omstandigheden.

(ii) Als wettig bewijsmiddel zal veelal een (in het kader van een strafrechtelijk financieel onderzoek opgesteld) financieel rapport in het geding zijn gebracht met een beredeneerde, al dan niet door de methode van vermogensvergelijking verkregen, begroting van het bedrag waarop het wederrechtelijk verkregen voordeel kan worden geschat. Een dergelijk rapport is doorgaans zo ingericht dat daarin onder verwijzing naar of samenvatting van aan de inhoud van andere wettige bewijsmiddelen ontleende gegevens gevolgtrekkingen worden gemaakt omtrent de verschillende posten die door de opsteller(s) van het rapport aan het totale wederrechtelijk verkregen voordeel ten grondslag worden gelegd.

In beginsel staat geen rechtsregel eraan in de weg om de schatting van het wederrechtelijk verkregen voordeel uitsluitend op de inhoud van een financieel rapport als zojuist bedoeld te doen berusten.

(iii) Indien en voor zover een in het financieel rapport gemaakte gevolgtrekking is ontleend aan de inhoud van één of meer wettige, voldoende nauwkeurig in dat rapport aangeduide bewijsmiddelen en die gevolgtrekking – blijkens vaststelling door de rechter – door of namens de betrokkene niet of onvoldoende gemotiveerd is betwist, kan de rechter bij de opgave van de bewijsmiddelen waaraan de schatting van het wederrechtelijk verkregen voordeel is ontleend, volstaan met de vermelding van (het onderdeel van) het financieel rapport als bewijsmiddel waaraan de schatting (in zoverre) is ontleend en het weergeven van die gevolgtrekking uit het rapport.

(iv) Indien door of namens de betrokkene zo een gevolgtrekking wel voldoende gemotiveerd is betwist, dienen aan de motivering van de schatting van het wederrechtelijk verkregen voordeel nadere eisen te worden gesteld. In dat geval zal de rechter in zijn overwegingen met betrekking tot die schatting moeten motiveren op grond waarvan hij ondanks hetgeen door of namens de betrokkene tegen die gevolgtrekking en de onderliggende feiten en omstandigheden is aangevoerd, die gevolgtrekking aanvaardt. Indien de rechter de aan het financieel rapport of aan andere wettige bewijsmiddelen ontleende feiten en omstandigheden, die hij bij zijn oordeel daaromtrent betreft en die redengevend zijn voor de schatting van het wederrechtelijk verkregen voordeel, in de overwegingen (samengevat) weergeeft onder nauwkeurige vermelding van de vindplaatsen daarvan, is aan de uit artikel 359 lid 3 Sv voortvloeiende verplichting voldaan.

Het hof heeft de onder 2.2.1 vermelde hennepcultuur aan zijn schatting van het wederrechtelijk verkregen voordeel ten grondslag gelegd en heeft in zijn berekening van het voordeel betrokken dat 678 hennepplanten zijn geoogst. Daartoe heeft het hof vastgesteld dat de inhoud van het rapport berekening wederrechtelijk verkregen voordeel, waarin de gevolgtrekking omtrent het aantal van 678 planten is gemaakt, door de betrokkene niet is betwist. Dat oordeel is niet zonder meer begrijpelijk, in aanmerking genomen dat door de verdediging met betrekking tot het aantal planten is aangevoerd dat de kwekerij nog in aanbouw was, dat (kennelijk: daarom) bij de ontmanteling geen hennepplanten zijn aangetroffen en dat het aantal geoogste planten derhalve nihil is. Gelet op hetgeen onder 2.3 is vooropgesteld, kon het hof niet volstaan met het weergeven van de in het rapport berekening wederrechtelijk verkregen voordeel gemaakte gevolgtrekking omtrent het aantal planten en is de bestreden uitspraak in zoverre ontoereikend gemotiveerd.

Het middel slaagt.

De Hoge Raad vernietigt de bestreden uitspraak en wijst de zaak terug naar het Gerechtshof Arnhem-Leeuwarden, zittingsplaats Arnhem, opdat de zaak op het bestaande hoger beroep opnieuw wordt berecht en afgedaan.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 10-11-2015

ECLI: ECLI:NL:HR:2015:3257

Zaaknummer: 14/04184

Rechters: A.J.A. van Dorst, E.S.G.N.A.I. van de Griend en E.F. Faase

Advocaten: A.A. Dooijeweerd

Wetsartikelen: 36e Sr

RECHTSPRAAK

De middelen klagen onterecht over de beslissing van het hof tot het verlenen van verstek tegen de niet-verschenen verdachte.

Advocaat-generaal D.C.J. Aben heeft bij aanvullende conclusie geconcludeerd tot vernietiging van de bestreden uitspraak en tot terugwijzing dan wel verwijzing van de zaak, opdat de zaak op het bestaande hoger beroep opnieuw wordt berecht en afgedaan.

De middelen klagen over de beslissing van het hof tot het verlenen van verstek tegen de niet-verschenen verdachte.

Aangenomen moet worden dat artikel 588a lid 1 onder c Sv niet het oog heeft op het kantooradres van een advocaat dat is vermeld in de akte rechtsmiddel of de door hem verstrekte schriftelijke bijzondere volmacht tot het instellen van het rechtsmiddel, waaraan mededelingen over de strafzaak kunnen worden toegezonden.

Dat neemt niet weg dat – gelet op het grote belang van de verdachte bij het kunnen uitoefenen van zijn aanwezigheidsrecht – in het specifieke geval dat de appèldagvaarding op de voet van artikel 588 lid 1 sub b onder 3° Sv ter griffie is uitgereikt om reden dat de verdachte niet is ingeschreven in een GBA (thans BRP) en niet is gedetineerd in Nederland, noch een feitelijke woon- of verblijfplaats van hem in Nederland of een adres in het buitenland bekend is, de appèlrechter bij afwezigheid van de verdachte of een door hem op de voet van artikel 279 Sv gemachtigde raadsman de zaak niet in behandeling mag nemen dan nadat een afschrift van de appèldagvaarding is verzonden naar het in de akte rechtsmiddel dan wel in de schriftelijke volmacht vermelde kantooradres van de advocaat opdat de verdachte mogelijk langs die weg op de hoogte komt van het tijdstip van de behandeling van zijn zaak (vgl. HR 3 december 2013, ECLI:NL:HR:2013:1569).

Kennelijk heeft het hof geoordeeld dat de vermelding van het kantooradres van mr. Maliepaard in voormelde brief niet kan gelden als de opgave van een adres in de zin van artikel 588a lid 1 aanhef en onder c Sv. Gelet op hetgeen onder 2.5.1 is overwogen en in aanmerking genomen dat zich hier niet het onder 2.5.2 bedoelde geval voordoet, geeft dat oordeel niet blijk van een onjuiste rechtsopvatting.

Voor zover de middelen klagen over schending van artikel 588a Sv, falen zij derhalve. Ook voor het overige kunnen de middelen niet tot cassatie leiden. Dit behoeft, gezien artikel 81 lid 1 RO, geen nadere motivering nu de middelen in zoverre niet nopen tot beantwoording van rechtsvragen in het belang van de rechtseenheid of de rechtsontwikkeling.

Hoewel de middelen niet betogen dat ingevolge artikel 51 Sv een afschrift van de appèldagvaarding had moeten worden verzonden aan mr. Maliepaard, vindt de Hoge Raad aanleiding dienaangaande het volgende op te merken.

Artikel 38 lid 1 Sv bepaalt dat de verdachte te allen tijde bevoegd is één of meer raadslieden te kiezen. Behoudens in het geval van voortijdige beëindiging van diens werkzaamheid, geldt de keuze van een raadsman – evenals ingevolge artikel 43 lid 1 Sv de toevoeging van een raadsman – voor de gehele aanleg waarin zij heeft plaatsgehad. Die aanleg is beëindigd als de betreffende uitspraak in kracht van gewijsde is gegaan of als daartegen een gewoon rechtsmiddel is ingesteld (vgl. HR 9 juni 1998, ECLI:NL:HR:1998:ZD1192, *NJ* 1998/784). Ingevolge artikel 39 lid 1 Sv geeft de gekozen raadsman van zijn optreden als zodanig, wanneer de officier van justitie reeds in de zaak betrokken is, schriftelijk kennis aan de griffier of, als dat nog niet het geval is, aan de betrokken hulpofficier.

De regeling van artikel 39 Sv moet worden beschouwd als een ordemaatregel en een schriftelijke kennisgeving vormt geen noodzakelijke voorwaarde om als raadsman te kunnen optreden. Indien uit enig in het dossier aanwezig stuk aan de rechter of de andere justitiële autoriteiten kan blijken dat de verdachte voor de desbetreffende aanleg voorzien is van rechtsbijstand door een raadsman, dan behoort deze raadsman als zodanig te worden erkend.

De appèlakte waarin is vermeld dat namens de verdachte door een advocaat het rechtsmiddel is aangewend, is evenwel niet als een dergelijk stuk aan te merken. Uit de enkele omstandigheid dat namens een verdachte door een advocaat een rechtsmiddel is ingesteld, kan immers niet worden afgeleid dat die advocaat de verdachte ook bij de daaropvolgende behandeling als raadsman zal bijstaan (vgl. HR 19 december 2000, ECLI:NL:HR:2000:ZD2182, *NJ* 2001/161). Daaruit volgt dat een door een advocaat verleende schriftelijke volmacht om namens de verdachte een rechtsmiddel in stellen evenmin als zodanig stuk kan gelden, ook niet indien die volmacht het verzoek bevat om een afschrift van de appèldagvaarding aan het kantooradres van de advocaat te zenden.

De Hoge Raad verwerpt het beroep.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 17-11-2015

ECLI: ECLI:NL:HR:2015:3320

Zaaknummer: 14/03481

Rechters: A.J.A. van Dorst, J. de Hullu en E.S.G.N.A.I. van de Griend

Advocaten: B. Molleman

Wetsartikelen: 51 Sv en 588a Sv

RECHTSPRAAK

Te weinig concrete tenlastelegging grootschalige kinderpornografie.

Het middel klaagt dat het hof niet, althans onvoldoende gemotiveerd, heeft beslist op het beroep op de nietigheid van de dagvaarding wat betreft het onder 2 tenlastegelegde.

Ingevolge artikel 348 en 350 Sv, die krachtens artikel 415 Sv ook in hoger beroep van toepassing zijn, dient de rechter te beraadslagen op de grondslag van de tenlastelegging. De tenlastelegging strekt er daarbij toe voor de procesdeelnemers – zowel voor het Openbaar Ministerie en de rechter als voor de verdachte en eventueel de benadeelde partij – de inzet van het geding en de te volgen beslissingsstructuur met de vereiste duidelijkheid vast te leggen (vgl. HR 27 juni 1995, ECLI:NL:HR:1995:ZD0095, NJ 1996/126 en ECLI:NL:HR:1995:ZD0096, NJ 1996/127). Met het oog daarop dient ingevolge artikel 261 Sv de dagvaarding een opgave te behelzen van het feit dat ten laste wordt gelegd, met vermelding omstreeks welke tijd en waar ter plaatse alsmede de omstandigheden waaronder het zou zijn begaan.

Aangezien het de Hoge Raad bekend was dat onduidelijkheid bestond over de wijze waarop in het bijzonder het grootschalige bezit van – kort gezegd – kinderporno kan of moet worden tenlastegelegd, zijn in HR 20 december 2011, ECLI:NL:HR:2011:BS1739, NJ 2012/147 en HR 24 juni 2014, ECLI:NL:HR:2014:1497, NJ 2014/339 enkele uitgangspunten geformuleerd met het oog op de strafrechtelijke beoordeling van het op grote(re) schaal voorhanden hebben van kinderporno. Die uitgangspunten komen hierop neer dat de steller van de tenlastelegging zich bij voorkeur zou moeten beperken tot het beschrijven van een selectie van een gering aantal (representatieve) afbeeldingen – zo mogelijk ten hoogste vijf – zonder in de tenlastelegging zelf enige aanduiding van of verwijzing op te nemen naar een wellicht grotere hoeveelheid waarvan die afbeeldingen deel uitmaken. In geval van bewezenverklaring van het handelen van de verdachte met betrekking tot één of meer van die in de tenlastelegging omschreven afbeeldingen kan vervolgens bij de straftoemeting rekening worden gehouden met het grootschalige karakter van het delict, bijvoorbeeld op grond van de erkenning door de verdachte van het grootschalige karakter, hetgeen betekent dat de concrete afbeeldingen of de exacte hoeveelheid kinderporno niet behoeven te worden besproken, of op grond van de uitkomst van een in het voorbereidend onderzoek uitgevoerde steekproef uit het aangetroffen

materiaal, mits de verdachte in de gelegenheid is gesteld de bij de steekproef gehanteerde methode aan de orde te stellen.

De onderhavige tenlastelegging heeft, in afwijking van de onder 2.5 aanbevolen werkwijze, betrekking op het bezit van 864 afbeeldingen, dus op grootschalige kinderporno, die – zonder nadere verduidelijking of herleidbaarheid tot die 864 afbeeldingen-- in vier nader omschreven categorieën is onderverdeeld. De steller van de tenlastelegging heeft zich dus niet beperkt tot – een beschrijving van – een beperkte selectie van (representatieve) afbeeldingen. Uit de eisen die artikel 261 Sv in gevallen als de onderhavige stelt aan de dagvaarding, vloeit voort dat de tenlastelegging met het oog op de in 2.4 genoemde duidelijkheid voor in het bijzonder de verdachte en de rechter ten aanzien van elk van die afbeeldingen, hetzij een voldoende concrete beschrijving dient te bevatten, hetzij de vindplaats van die beschrijving in het dossier dient te vermelden. Indien de tenlastelegging niet aan die eisen voldoet en de verdachte daarop beroep doet, kan zulks grond vormen voor nietigverklaring van de dagvaarding.

Blijkens hetgeen onder 2.3.1 is weergegeven heeft de raadvrouw van de verdachte (ook) met betrekking tot de zeven afbeeldingen waarvan het hof uiteindelijk in zijn bewezenverklaring is uitgegaan, beroep gedaan op de nietigheid van de dagvaarding op de grond dat onduidelijk is wat op deze afbeeldingen te zien is, zodat de verdachte niet weet waartegen hij zich moet verdedigen. Aldus is een verweer gevoerd waarop het hof op straffe van nietigheid uitdrukkelijk een met redenen omklede beslissing had moeten geven. Aangezien in de bestreden uitspraak zodanige beslissing niet voorkomt, is het middel gegrond.

De Hoge Raad vernietigt de bestreden uitspraak maar uitsluitend wat betreft de beslissingen ter zake van het onder 2 tenlastegelegde en de strafoplegging, wijst de zaak terug naar het Gerechtshof Arnhem- Leeuwarden, zittingsplaats Arnhem, opdat de zaak in zoverre op het bestaande hoger beroep opnieuw wordt berecht en afgedaan en verwerpt het beroep voor het overige.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 17-11-2015

ECLI: ECLI:NL:HR:2015:3322

Zaaknummer: 14/04550

Rechters: A.J.A. van Dorst, B.C. de Savornin Lohman, J. de Hullu, Y. Buruma en A.L.J. van Strien

Advocaten: J.O.A.N. de Vries

Wetsartikelen: 24ob Sr en 261 Sv

RECHTSPRAAK

De omstandigheid dat de verdachte geen rechtsmiddel heeft ingesteld tegen de verblijfsontzegging brengt niet met zich mee dat dit besluit voor de strafrechter is komen vast te staan.

Het middel klaagt dat het hof ten onrechte, althans onvoldoende gemotiveerd, het verweer heeft verworpen dat de aan de verdachte uitgereikte verblijfsontzegging niet een rechtmatig, krachtens wettelijk voorschrift gegeven bevel of vordering is als bedoeld in artikel 184 lid 1 Sr.

Bij een strafrechtelijke vervolging ter zake van artikel 184 Sr dient de rechter niet alleen te onderzoeken of het in de tenlastelegging genoemde wettelijk voorschrift verbindend is, maar ook of het bevel rechtmatig is gegeven alsmede, indien ter zake verweer is gevoerd, van dat onderzoek te doen blijken en gemotiveerd op dat verweer te beslissen. Het gaat immers om bestanddelen van het in artikel 184 Sr opgenomen misdrijf. Het voorgaande geldt ook indien tegen het desbetreffende bevel een met voldoende waarborgen omklede bestuursrechtelijke rechtsgang openstaat of heeft opengestaan en de verdachte van deze rechtsgang geen gebruik heeft gemaakt door een beroep op de bestuursrechter te doen. Voor een veroordeling is immers vereist dat komt vast te staan dat van een rechtmatig bevel sprake is. Daarom kan niet worden aanvaard dat, bij gebreke van het benutten door de verdachte van de bestuursrechtelijke rechtsgang, een verweer als hiervoor bedoeld kan worden verworpen op de grond dat, nu geen gebruik is gemaakt van de bestuursrechtelijke rechtsgang, ervan moet worden uitgegaan dat het bevel zowel wat de wijze van tot stand komen als wat zijn inhoud betreft in overeenstemming is met de desbetreffende voorschriften en algemene rechtsbeginselen (vgl. HR 24 september 2002, ECLI:NL:HR:2002:AE2126, NJ 2003/80).

Het hof heeft het vorenstaande miskend door te oordelen dat de omstandigheid dat de verdachte geen rechtsmiddel heeft ingesteld tegen de verblijfsontzegging meebrengt dat dit besluit voor de strafrechter is komen vast te staan en het hof van de rechtmatigheid van het daarin gegeven bevel dient uit te gaan.

In zoverre is het middel terecht voorgesteld.

De Hoge Raad vernietigt de bestreden uitspraak en wijst de zaak terug naar het Gerechtshof

Arnhem-Leeuwarden, zittingsplaats Arnhem, opdat de zaak op het bestaande hoger beroep opnieuw wordt berecht en afgedaan.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 17-11-2015

ECLI: ECLI:NL:HR:2015:3325

Zaaknummer: 14/01668

Rechters: W.A.M. van Schendel, H.A.G. Splinter-van Kan en Y. Buruma

Advocaten: E.D. van Elst

Wetsartikelen: 184 Sr

RECHTSPRAAK

Slagende bewijsklachten schuldheiling bij aanschaf motorboot via Marktplaats.

De beide middelen, die zich voor gezamenlijke bespreking lenen, klagen over de motivering van de bewezenverklaring, voor zover inhoudende dat de verdachte ten tijde van het voorhanden krijgen redelijkerwijs moest vermoeden dat het een door misdrijf verkregen goed betrof.

Uit de bewijsvoering kan niet zonder meer kan worden afgeleid dat de verdachte ten tijde van het voorhanden krijgen van de boot in die mate is tekortgeschoten in zijn onderzoeksplicht dat hij met de voor schuldheiling vereiste aanmerkelijke onvoorzichtigheid heeft gehandeld. Daarbij wordt mede het volgende in aanmerking genomen. Het hof heeft niets overwogen omtrent de in de gegeven omstandigheden redelijkerwijs van de verdachte als koper te vergen controle van de herkomst van de boot, bijvoorbeeld aan de hand van het (in het in 2.2.2 onder 1. opgenomen bewijsmiddel vermelde) Craft Identification Number (CIN). Over de staat van de boot in relatie tot de betaalde koopprijs en de marktwaarde van de boot ten tijde van het voorhanden krijgen daarvan heeft het hof niets naders overwogen, terwijl de enkele omstandigheid dat het hof de – desniettemin voor het bewijs gebezigde – verklaring van de verdachte met betrekking tot de periode van aankoop van de boot ongeloofwaardig heeft geacht, nog niet duidelijk maakt dat de verdachte had moeten vermoeden dat de boot van misdrijf afkomstig was, mede in het licht van hetgeen de verdediging heeft aangevoerd, te weten dat de verdachte de boot heeft gekocht voor een prijs die gangbaar was, dat de verkoper een plausibele verklaring voor de verkoop had gegeven en dat de boot beschadigd was.

De bewezenverklaring is dus niet naar de eis der wet met redenen omkleed.

De middelen zijn terecht voorgesteld.

De Hoge Raad vernietigt de bestreden uitspraak en wijst de zaak terug naar het Gerechtshof Amsterdam, opdat de zaak op het bestaande hoger beroep opnieuw wordt berecht en afgedaan.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 10-11-2015

ECLI: ECLI:NL:HR:2015:3263

Zaaknummer: 14/05266

Rechters: W.A.M. van Schendel, B.C. de Savornin Lohman en H.A.G. Splinter-van Kan

Advocaten: R. Hörchner

Wetsartikelen: 417bis Sr

RECHTSPRAAK

In strijd met artikel 359 lid 2 tweede volzin Sv heeft het hof niet in het bijzonder de redenen opgegeven die hebben geleid tot afwijking van het uitdrukkelijk onderbouwd standpunt.

Het middel klaagt dat het hof in strijd met artikel 359 lid 2 tweede volzin Sv heeft verzuimd in het bijzonder de redenen op te geven waarom het is afgeweken van een door de verdediging naar voren gebracht uitdrukkelijk onderbouwd standpunt dat de verdachte moet worden vrijgesproken omdat het bewijs voor de tenlastegelegde bedreiging ontbreekt.

Hetgeen door de raadsman ter terechtzitting in hoger beroep naar voren is gebracht met betrekking tot de vraag of het tenlastegelegde wettig en overtuigend kan worden bewezen, kan bezwaarlijk anders worden verstaan dan als een standpunt dat duidelijk, door argumenten geschraagd en voorzien van een ondubbelzinnige conclusie ten overstaan van het hof naar voren is gebracht.

Het hof is in zijn arrest van dit uitdrukkelijk onderbouwde standpunt afgeweken door het vonnis van de politierechter, waarbij is bewezenverklaard hetgeen onder 3.2.1 is weergegeven, te bevestigen maar heeft, in strijd met artikel 359 lid 2 tweede volzin Sv niet in het bijzonder de redenen opgegeven die daartoe hebben geleid, terwijl die redenen ook niet in voldoende mate blijken uit de onder 3.2.2 weergegeven bewijsmiddelen. Dat verzuim heeft ingevolge artikel 359 lid 8 Sv nietigheid tot gevolg.

Het middel slaagt.

De Hoge Raad vernietigt de bestreden uitspraak en wijst de zaak terug naar het Gerechtshof Arnhem-Leeuwarden, zittingsplaats Arnhem, opdat de zaak op het bestaande hoger beroep opnieuw wordt berecht en afgedaan.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 10-11-2015

ECLI: ECLI:NL:HR:2015:3253

Zaaknummer: 14/05364

Rechters: A.J.A. van Dorst, E.S.G.N.A.I. van de Griend en A.L.J. van Strien

Advocaten: Th.J. Kelder

Wetsartikelen: 359 Sv

RECHTSPRAAK

Afwijzing aanhoudingsverzoek in verband met treinproblemen betrokkene ontoereikend gemotiveerd.

Het middel klaagt over de afwijzing door het hof van het verzoek tot aanhouding van de behandeling van de zaak.

Bij de beslissing op een verzoek tot aanhouding van de behandeling van de zaak dient de rechter een afweging te maken tussen alle daarbij betrokken belangen, waaronder het belang van de betrokkene bij het kunnen uitoefenen van zijn aanwezigheidsrecht, het belang dat niet alleen de betrokkene maar ook de samenleving heeft bij een doeltreffende en spoedige berechting en het belang van een goede organisatie van de rechtspleging (vgl. HR 26 januari 1999, ECLI:NL:HR:1999:ZD1314, NJ 1999/294).

Uit de motivering van het hof van de afwijzing van het verzoek tot aanhouding van het onderzoek ter terechtzitting blijkt niet dat het hof deze afweging van belangen heeft gemaakt, terwijl het ook niet voldoende gemotiveerd is ingegaan op hetgeen aan het aanhoudingsverzoek ten grondslag is gelegd. Daarom is de afwijzing door het hof van het verzoek ontoereikend gemotiveerd.

Het middel is terecht voorgesteld.

De Hoge Raad vernietigt de bestreden uitspraak, wijst de zaak terug naar het Gerechtshof 's-Hertogenbosch, opdat de zaak op het bestaande hoger beroep opnieuw wordt berecht en afgedaan.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 10-11-2015

ECLI: ECLI:NL:HR:2015:3252

Zaaknummer: 14/05339

Rechters: W.A.M. van Schendel, B.C. de Savornin Lohman en Y. Buruma

Advocaten: C.E.L. Arets

Wetsartikelen: 278 Sv

RECHTSPRAAK

Profijtontneming: in mindering brengen van belastingheffing op het wederrechtelijk verkregen voordeel.

Het middel klaagt dat het hof bij de schatting van het wederrechtelijk verkregen voordeel de door de betrokkene achteraf betaalde loonbelasting en kansspelbelasting als voor aftrek in aanmerking komende kosten heeft aangemerkt.

Bij de bepaling van de hoogte van het wederrechtelijk verkregen voordeel kunnen slechts de kosten die in directe relatie staan tot het delict, gelden als kosten die voor aftrek in aanmerking komen (vgl. HR 30 oktober 2001, ECLI:NL:HR:2001:AB3200, *NJ* 2002/124).

Het middel richt zich tegen het oordeel van het hof dat het door de betrokkene uit hoofde van een vaststellingsovereenkomst met de Belastingdienst betaalde bedrag aan loonbelasting en kansspelbelasting is aan te merken als een kostenpost die in directe relatie staat tot het delict en dus in mindering mag worden gebracht op het wederrechtelijk verkregen voordeel. Daarbij gaat het middel ervan uit dat uitsluitend die kosten voor aftrek in aanmerking komen die noodzakelijk zijn geweest om het delict mogelijk te maken, hetgeen hier niet het geval is omdat het delict ook kon worden gepleegd zonder de betaling van de belastingbedragen.

Die opvatting kan niet als juist worden aanvaard. Onder kosten die in directe relatie staan tot het delict moeten die kosten worden gerekend die bespaard zouden zijn geweest als het delict niet zou zijn gepleegd (vgl. HR 8 juli 1992, ECLI:NL:HR:1992:ACo473, *NJ* 1993/12). Daartoe kunnen dus ook kosten behoren die niet ten behoeve van de voltooiing van het delict zijn gemaakt en in zoverre dus niet noodzakelijk waren.

Hiervan uitgaande heeft het hof, zonder blijk te geven van een onjuiste rechtsopvatting, kunnen oordelen dat het betaalde bedrag aan loonbelasting en kansspelbelasting in directe relatie stond tot het delict, waaronder overtreding van de Wet op de kansspelen, zodat het dat bedrag in mindering kon brengen op het wederrechtelijk verkregen voordeel. Daarbij wordt mede in aanmerking genomen dat bij de bepaling van het wederrechtelijk verkregen voordeel dient te worden uitgegaan van het voordeel dat de betrokkene in de concrete omstandigheden van het geval daadwerkelijk heeft behaald (vgl. HR 1 juli 1997, ECLI:NL:HR:1997:AB7714, *NJ*

1998/242).

Anders dan het middel wil, staat voorts aan de toegepaste aftrek van de kosten niet in de weg dat de kosten eerst zijn gemaakt nadat het delict was voltooid (vgl. HR 28 juni 2011, ECLI:NL:HR:2011:BQ0779).

Opmerking verdient nog het volgende. Bij de betaling van loonbelasting en kansspelbelasting doet zich – anders dan in HR 17 februari 1998, ECLI:NL:HR:1998:ZD0947, *NJ* 1998/499 – niet de situatie voor dat als gevolg van het ‘fiscale mechanisme’ de belastingheffing weer ongedaan gemaakt wordt indien en voor zover het wederrechtelijk verkregen voordeel weer wordt ontnomen, hetgeen zou meebrengen dat bij de bepaling van de hoogte van het te betalen bedrag aan wederrechtelijk verkregen voordeel geen rekening mag worden gehouden met belastingheffing. Anders dan in het genoemde arrest gaat het in dit geval immers niet om heffingen over het bedrag van het door de betrokkene wederrechtelijk verkregen voordeel, maar om heffingen vanwege de uitkering van prijzen en het uitbetalen van lonen aan derden.

Het middel faalt.

De Hoge Raad verwerpt het beroep.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 10-11-2015

ECLI: ECLI:NL:HR:2015:3264

Zaaknummer: 14/05842

Rechters: W.A.M. van Schendel, B.C. de Savornin Lohman, J. de Hullu, H.A.G. Splinter-van Kan en E.F. Faase

Wetsartikelen: 36e Sr

RECHTSPRAAK

Het hof heeft de vordering van de benadeelde partij en de proceskosten ten onrechte niet in mindering gebracht op het wederrechtelijk verkregen voordeel.

Het middel behelst de klacht dat het hof ten onrechte, althans ontoereikend gemotiveerd, de in rechte toegekende vordering van de benadeelde partij Enexis B.V. en de door deze benadeelde partij gemaakte proceskosten waarvoor de betrokkene in rechte is veroordeeld, niet in mindering heeft gebracht op de omvang van het bedrag waarop het wederrechtelijk verkregen voordeel wordt geschat.

De regeling van artikel 36e lid 8 (oud) Sr beoogt te voorkomen dat iemand hetzelfde wederrechtelijk verkregen voordeel meermalen zou moeten terugbetalen, zij het aan verschillende (rechts)personen. Dit brengt mee dat bij de toepassing van die regeling slechts in aanmerking komt de in rechte onherroepelijk toegekende vordering van een (rechts)persoon strekkende tot vergoeding van diens schade als gevolg van het feit waarop de ontnemingsvordering (mede) steunt, indien en voor zover tegenover die schade een daarmee corresponderend voordeel voor de veroordeelde staat (vgl. HR 11 april 2000, ECLI:NL:HR:2000:AA5438). De rechter dient bij het bepalen van de omvang van het bedrag waarop het wederrechtelijk verkregen voordeel wordt geschat, ook rekening te houden met een ten gunste van de benadeelde derde uitgesproken veroordeling van de betrokkene tot betaling van de proceskosten, voor zover het bedrag daarvan kan worden bepaald (vgl. HR 9 september 1997, ECLI:NL:HR:1997:ZC9559, NJ 1998/90).

De politierechter heeft blijkens zijn vonnis van 30 augustus 2012 met nummer 02/801201-10, dat zich bij de stukken bevindt, in de met deze ontnemingszaak samenhangende strafzaak de vordering van de benadeelde partij Enexis B.V. tot een bedrag van € 5.399,78 ter zake van materiële schade toegewezen en de betrokkene veroordeeld in de door de benadeelde partij gemaakte proceskosten tot een bedrag van € 260. Genoemd vonnis was ten tijde van de behandeling van de onderhavige zaak door het hof onherroepelijk. Op grond van de stukken van het dossier kan in cassatie ervan worden uitgegaan dat de als gevolg van de bewezenverklaarde feiten geleden schade waarvan de benadeelde partij vergoeding vordert

correspondeert met het door de betrokkene wederrechtelijk verkregen voordeel ter zake waarvan hem de betalingsverplichting is opgelegd.

Dit een en ander brengt mee dat het hof bij de bepaling van het bedrag waarop het wederrechtelijk verkregen voordeel wordt geschat, die vordering en het bedrag van de proceskosten tot betaling waarvan de betrokkene is veroordeeld op het geschatte bedrag in mindering had moeten brengen. Het middel klaagt daarover terecht. De Hoge Raad zal om redenen van doelmatigheid zelf de zaak afdoen door de door het hof vastgestelde betalingsverplichting in zoverre te verminderen. Uitgaande van de schatting van het wederrechtelijk verkregen voordeel op een bedrag van € 17.219,09 zal worden bepaald dat de aan de betrokkene opgelegde verplichting tot betaling aan de staat een bedrag van (afgerond) € 11.559 bedraagt.

De Hoge Raad vernietigt de bestreden uitspraak, doch uitsluitend wat betreft de hoogte van de opgelegde betalingsverplichting ter ontneming van het wederrechtelijk verkregen voordeel en bepaalt de betalingsverplichting ter ontneming van het wederrechtelijk verkregen voordeel op € 11.559 en verwerpt het beroep voor het overige.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 10-11-2015

ECLI: ECLI:NL:HR:2015:3269

Zaaknummer: 14/02515

Rechters: W.A.M. van Schendel, H.A.G. Splinter-van Kan en Y. Buruma

Advocaten: G.J.P.M. Mooren

Wetsartikelen: 36e Sr

RECHTSPRAAK

Aan de gemachtigde raadsman is niet het recht gelaten het laatst te spreken.

Het middel klaagt dat het hof de gemachtigde raadsman ten onrechte niet de gelegenheid heeft gegeven het laatst te spreken.

Uit het proces-verbaal van de terechtzitting in hoger beroep blijkt niet dat de gemachtigde raadsman van de verdachte nogmaals het woord heeft kunnen voeren nadat de advocaat-generaal andermaal het woord had gevoerd. Daarom moet het ervoor worden gehouden dat het in artikel 283 lid 6 Sv in verbinding met artikel 283 lid 3 Sv gegeven voorschrift niet is nageleefd. Dit in het belang van de verdachte gegeven voorschrift is in het onderhavige geval waarin het hof de verdachte niet-ontvankelijk heeft verklaard in het hoger beroep, van zo grote betekenis dat, al is dit niet uitdrukkelijk in de wet bepaald, de niet-nakoming ervan zozeer strijdt met een behoorlijke procesorde dat het nietigheid van het onderzoek en de naar aanleiding daarvan gedane uitspraak meebrengt.

Het middel is terecht voorgesteld.

De Hoge Raad vernietigt de bestreden uitspraak en wijst de zaak terug naar het Gerechtshof Arnhem-Leeuwarden, zittingsplaats Arnhem, opdat de zaak opnieuw wordt berecht en afgedaan.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 10-11-2015

ECLI: ECLI:NL:HR:2015:3250

Zaaknummer: 14/04698

Rechters: A.J.A. van Dorst, E.S.G.N.A.I. van de Griend en E.F. Faase

Advocaten: B.P. de Boer

Wetsartikelen: 283 Sv

RECHTSPRAAK

Profijtontneming: in mindering brengen van belastingheffing op het wederrechtelijk verkregen voordeel.

Het middel klaagt dat het hof bij de schatting van het wederrechtelijk verkregen voordeel de door de betrokkene achteraf betaalde loonbelasting en kansspelbelasting als voor aftrek in aanmerking komende kosten heeft aangemerkt.

Bij de bepaling van de hoogte van het wederrechtelijk verkregen voordeel kunnen slechts de kosten die in directe relatie staan tot het delict, gelden als kosten die voor aftrek in aanmerking komen (vgl. HR 30 oktober 2001, ECLI:NL:HR:2001:AB3200, *NJ* 2002/124).

Het middel richt zich tegen het oordeel van het hof dat het door de betrokkene uit hoofde van een vaststellingsovereenkomst met de Belastingdienst betaalde bedrag aan loonbelasting en kansspelbelasting is aan te merken als een kostenpost die in directe relatie staat tot het delict en dus in mindering mag worden gebracht op het wederrechtelijk verkregen voordeel. Daarbij gaat het middel ervan uit dat uitsluitend die kosten voor aftrek in aanmerking komen die noodzakelijk zijn geweest om het delict mogelijk te maken, hetgeen hier niet het geval is omdat het delict ook kon worden gepleegd zonder de betaling van de belastingbedragen.

Die opvatting kan niet als juist worden aanvaard. Onder kosten die in directe relatie staan tot het delict moeten die kosten worden gerekend die bespaard zouden zijn geweest als het delict niet zou zijn gepleegd (vgl. HR 8 juli 1992, ECLI:NL:HR:1992:ACo473, *NJ* 1993/12). Daartoe kunnen dus ook kosten behoren die niet ten behoeve van de voltooiing van het delict zijn gemaakt en in zoverre dus niet noodzakelijk waren.

Hiervan uitgaande heeft het hof, zonder blijk te geven van een onjuiste rechtsopvatting, kunnen oordelen dat het betaalde bedrag aan loonbelasting en kansspelbelasting in directe relatie stond tot het delict, waaronder overtreding van de Wet op de kansspelen, zodat het dat bedrag in mindering kon brengen op het wederrechtelijk verkregen voordeel. Daarbij wordt mede in aanmerking genomen dat bij de bepaling van het wederrechtelijk verkregen voordeel dient te worden uitgegaan van het voordeel dat de betrokkene in de concrete omstandigheden van het geval daadwerkelijk heeft behaald (vgl. HR 1 juli 1997, ECLI:NL:HR:1997:AB7714, *NJ*

1998/242).

Anders dan het middel wil, staat voorts aan de toegepaste aftrek van de kosten niet in de weg dat de kosten eerst zijn gemaakt nadat het delict was voltooid (vgl. HR 28 juni 2011, ECLI:NL:HR:2011:BQ0779).

Opmerking verdient nog het volgende. Bij de betaling van loonbelasting en kansspelbelasting doet zich – anders dan in HR 17 februari 1998, ECLI:NL:HR:1998:ZD0947, *NJ* 1998/499 – niet de situatie voor dat als gevolg van het ‘fiscale mechanisme’ de belastingheffing weer ongedaan gemaakt wordt indien en voor zover het wederrechtelijk verkregen voordeel weer wordt ontnomen, hetgeen zou meebrengen dat bij de bepaling van de hoogte van het te betalen bedrag aan wederrechtelijk verkregen voordeel geen rekening mag worden gehouden met belastingheffing. Anders dan in het genoemde arrest gaat het in dit geval immers niet om heffingen over het bedrag van het door de betrokkene wederrechtelijk verkregen voordeel, maar om heffingen vanwege de uitkering van prijzen en het uitbetalen van lonen aan derden.

Het middel faalt.

De Hoge Raad verwerpt het beroep.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 10-11-2015

ECLI: ECLI:NL:HR:2015:3261

Zaaknummer: 15/00454

Rechters: W.A.M. van Schendel, B.C. de Savornin Lohman en E.F. Faase

Wetsartikelen: 36e Sr

RECHTSPRAAK

Falende klachten over inbeslaggenomen stukken bij advocaat.

Het middel klaagt over het oordeel van de rechtbank dat de documenten genoemd in bijlage III bij de bestreden beschikking niet kunnen worden aangemerkt als ‘informatie die door een cliënt aan klagers in hun hoedanigheid van advocaat is toevertrouwd’ en het beklag voor zover het op die stukken betrekking heeft, daarom ongegrond is.

Ingevolge artikel 218 Sv kan degene die uit hoofde van zijn beroep tot geheimhouding verplicht is, zich in rechte op zijn verschoningsrecht beroepen omtrent hetgeen waarvan de wetenschap aan hem als zodanig is toevertrouwd. Het gaat daarbij om de wetenschap die een verschoningsgerechtigde heeft verkregen in de uitoefening van zijn beroep. Een advocaat komt daarom alleen een verschoningsrecht toe in het kader van zijn juridische dienstverlening aan een rechtzoekende die zich tot hem heeft gewend vanwege zijn hoedanigheid van advocaat.

In de overwegingen van de rechtbank ligt besloten dat de in bijlage III vermelde stukken niet duiden op zo een dienstverlening en de klagers zich met betrekking tot die stukken daarom niet op een verschoningsrecht kunnen beroepen. Dat oordeel getuigt niet van een onjuiste rechtsopvatting. Het is, in aanmerking genomen de in de bestreden beschikking onder 2.4 weergegeven verklaring van [betrokkene 1] met betrekking tot die stukken, ook niet onbegrijpelijk.

Het middel is tevergeefs voorgesteld.

Het middel bevat de klacht dat het oordeel van de rechtbank dat de documenten genoemd in bijlage II bij de bestreden beschikking ‘corpora et instrumenta delicti’ zijn, getuigt van een onjuiste rechtsopvatting, althans, zonder nadere motivering, die ontbreekt, onbegrijpelijk is.

In haar overwegingen heeft de rechtbank als haar oordeel tot uitdrukking gebracht dat redelijkerwijze geen twijfel erover kan bestaan dat de bedoelde documenten voorwerp van de strafbare feiten waarvan de klagers worden verdacht – kort gezegd: omkoping en heling – uitmaken of tot het begaan daarvan hebben gediend.

Van de stukken vermeld in bijlage II heeft de rechtbank, die van de documenten kennis heeft genomen, vastgesteld dat daaruit kan blijken van door de klagers aan [betrokkene 1] en/of haar als dekmantel gebruikte [A] of [B] verleende diensten, verstrekte giften of gedane beloften met het oog op de schending van haar ambtsgeheim. Dat oordeel geeft niet blijk van een onjuiste rechtsopvatting en is niet onbegrijpelijk. Het kan, verweven als het is met waarderungen van feitelijke aard, in cassatie niet verder worden getoetst.

De Hoge Raad verwerpt het beroep.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 10-11-2015

ECLI: ECLI:NL:HR:2015:3258

Zaaknummer: 15/00215

Rechters: W.A.M. van Schendel, H.A.G. Splinter-van Kan en Y. Buruma

Advocaten: N. van der Laan

Wetsartikelen: 98 Sv en 218 Sv

RECHTSPRAAK

Herziening ongegrond, van het aangevoerde kan niet worden gezegd dat de rechter die de veroordeling heeft uitgesproken, daarmee niet bekend was.

Als grondslag voor een herziening kan, voor zover hier van belang, krachtens artikel 457 lid 1 aanhef en onder c Sv slechts dienen een door bescheiden gestaafd gegeven dat bij het onderzoek op de terechtzitting aan de rechter niet bekend was en dat het ernstige vermoeden wekt dat indien dit gegeven bekend zou zijn geweest, het onderzoek van de zaak zou hebben geleid hetzij tot een vrijspraak van de gewezen verdachte, hetzij tot een ontslag van alle rechtsvervolging, hetzij tot de niet-ontvankelijkverklaring van het Openbaar Ministerie, hetzij tot de toepassing van een minder zware strafbepaling.

Aan de aanvraag ligt ten grondslag dat uit de bijgevoegde (kopie van de) keuringsverklaring volgt dat het ademanalyseapparaat dat is gebruikt voor het ademonderzoek bij de aanvrager, niet was voorzien van een keuringsverklaring die nog geldig was.

Van het aangevoerde kan niet worden gezegd dat de rechter die de veroordeling heeft uitgesproken, daarmee niet bekend was. Immers bevindt de bedoelde verklaring zich in het strafdossier en was de inhoud daarvan aan de politierechter bekend.

Uit hetgeen hiervoor is overwogen vloeit voort dat de aanvraag kennelijk ongegrond is, zodat als volgt moet worden beslist.

De Hoge Raad wijst de aanvraag tot herziening af.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 10-11-2015

ECLI: ECLI:NL:HR:2015:3272

Zaaknummer: 15/03366

Rechters: A.J.A. van Dorst, J.P. Balkema en J.W. IJssink

Advocaten: A.F. Mandos

Wetsartikelen: 457 Sv

RECHTSPRAAK

Belediging die een ander bij afbeelding is aangedaan door het versturen van een privéfilmpje via WhatsApp.

Het middel klaagt onder meer over het oordeel van het hof dat de verdachte zich heeft schuldig gemaakt aan belediging in de zin van artikel 266 Sr.

De tenlastelegging en bewezenverklaring zien op een belediging die een ander bij afbeelding is aangedaan. In een dergelijk geval kan een afbeelding als beledigend worden aangemerkt wanneer zij de strekking heeft die ander bij het publiek in een ongunstig daglicht te stellen en hem aan te randen in zijn eer en goede naam. Het oordeel dat daarvan sprake is, zal bij een afbeelding waarvan het gebruik op zichzelf in het algemeen niet beledigend is, afhangen van de context waarin de afbeelding is geplaatst (vgl. HR 22 december 2009, ECLI:NL:HR:2009:BJ9796, NJ 2010/670).

Het hof heeft geoordeeld dat de verdachte de aangeefster bij afbeelding heeft beledigd doordat hij de neutrale, van haar Facebookpagina afkomstige, foto van de aangeefster heeft toegevoegd aan een filmpje waarop ook seksuele gedragingen van een andere vrouw te zien zijn. Ten aanzien van dit filmpje heeft het hof vastgesteld dat daarop, naast de niet-bewerkte foto van de aangeefster, het volgende te zien was. Het filmpje begon met de tekst: 'Studio Carnavalsvereniging [A]'. Nadat de naam van deze carnavalsvereniging werd getoond, verscheen in het filmpje de tekst '2 temeiers', gevolgd door de tekst: 'op zoek naar het zwarte gat'. Vervolgens is volgens het hof op dat filmpje te zien dat twee mensen geslachtsgemeenschap met elkaar hebben; tussen de naaktscènes waren meer foto's van personen te zien en was een aantal foto's van mensen gekleed in carnavalskleding zichtbaar.

Het kennelijk oordeel van het hof dat de afbeelding in de onderhavige context een beledigend karakter heeft als bedoeld in artikel 266 Sr is zonder nadere motivering, die ontbreekt, niet begrijpelijk. Het hof heeft immers met betrekking tot de context waarin de afbeelding is geplaatst in het bijzonder niets vastgesteld omtrent het verband dat in het filmpje wordt gelegd of gesuggereerd tussen de getoonde foto van de aangeefster en het tonen van de door een andere vrouw verrichte seksuele gedragingen. Aan de enkele omstandigheid dat de foto van de aangeefster in dit filmpje is opgenomen kan nog niet worden ontleend dat het tonen

van die afbeelding de strekking heeft de aangeefster in een ongunstig daglicht te plaatsen en haar aan te randen in haar eer en goede naam.

Het middel is in zoverre terecht voorgesteld.

De Hoge Raad vernietigt de bestreden uitspraak voor zover aan zijn oordeel onderworpen en wijst de zaak terug naar het Gerechtshof Arnhem-Leeuwarden, zittingsplaats Arnhem, opdat de zaak op het bestaande hoger beroep in zoverre opnieuw wordt berecht en afgedaan.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 10-11-2015

ECLI: ECLI:NL:HR:2015:3247

Zaaknummer: 14/04603

Rechters: W.A.M. van Schendel, B.C. de Savornin Lohman en Y. Buruma

Advocaten: B.P. de Boer

Wetsartikelen: 266 Sr